

کاریگهري خوشه‌ويستي له‌سەر پرۆسه‌ي خویندن

۵۲٪ خویندکارانی زانکۆی سه‌لاحه‌ددین خوشه‌ويستي ناکه‌ن

تایهت به‌کوێستان: به‌پێی لیکۆڵینه‌وه‌یه‌کی زانستی مه‌یدانی تازه‌ی زانکۆی سه‌لاحه‌ددین، که‌لایه‌ن دوو توێژه‌ری به‌شی کۆمه‌لناسی ئاماده‌کراوه، ده‌رکه‌وتوووه که ۵۲٪ خویندکارانی زانکۆی سه‌لاحه‌ددین خوشه‌ويستي ناکه‌ن و به‌کاریگه‌ری ده‌زانن له‌سەر خویندن، ئه‌مه‌ش ده‌وای ئه‌نجامدانی راپرسیه‌کی مه‌یدانی له‌لایه‌ن ئه‌و دوو توێژه‌ره‌ که‌چه، که‌ تێیدا ۳۰۰ خویندکار به‌شدار بووه، به‌رێژه‌ی ۶۰٪ له‌په‌گه‌زی نێرو ۴۰٪ له‌ په‌گه‌زی می، که‌ ته‌مه‌نیان له‌نیوان (۲۰-۳۱) ساڵدایه‌ که‌ ۹۲٪ باری خێزانیان سه‌لته، له‌رووی ئابوریه‌وه ۳۸٪ باش و ۵۸٪ مام ناوه‌ندو ۲۰٪ باری ئابوریان خراپ بووه، گشت راپرسیه‌که‌ له‌فۆرمیکه‌ هه‌ژده‌ پرسیا‌ری دا‌بووه، له‌کو‌تایی لیکۆڵینه‌وه‌ که‌ش پێنج راسپارده‌و چوار پێشیا‌زیان خستۆته‌ روو بو‌ سه‌ر کاریگه‌ری خوشه‌ويستي له‌سەر خویندن بو‌ لایه‌ن په‌یوه‌نداره‌کان. شایانی با‌سه‌ ئه‌م راپرسیه‌ مه‌یدانیه‌ له‌سه‌ره‌تای مانگی پێنجی رابردو ئه‌نجامدراوه، که‌ به‌م شیوه‌یه‌ خواره‌وه‌یه.

ئاماده‌کردنی: دیمه‌ن سلیمان جه‌مه‌د و ساری عمر عزیز

* لە ماوەی خویندنی زانکۆدا بەرپێژە ٤٨٪ خویندکاران خەریکی خۆشەویستی و ٥٢٪ خۆشەویستی ناکەن و پێیان پەوانیە. * لە وەلامی پرسیارەکاندا دەرکەوتوو، ٤٤٪ خویندکاران بە بەلێ دەلێن خۆشەویستی کاریگەری ھەیە لەسەر خویندن ٢٢٪ دەلێن کاریگەری نییە.

* ٤٤٪ تارادەھێک لە خویندکاران گرنگی بە خویندن دەدەن ٣٠٪ گرنگی پێدەدەن، ئینجا ٢٦٪ گرنگی پێنادەن.

* خویندکاران بەرپێژە ٥٤٪ دەلێن مومارەسە خۆشەویستی وادەکات کاریگەری ھەبێت لەسەر پادە تیگەیشتن لەوانەکاندا (موحازەرە)، ئەمەش وای لێدەکات کە ببیتە کەسیکی خەیاڵی لە ناو گێژاوی خەیاڵ خۆیدا نەبێت، ئاگاداری ئەو موحازەرە نەبێت کە لە لایەن مامۆستا کە یەو دەوترێنەو، ١٠٪ وادەبینن خۆشەویستی کاریگەری لەسەر پادە تیگەیشتن لە موحازەرەکاندا، ٣٦٪ تا پادەھێک پێیان وایە کاریگەری ھەیە.

* خۆشەویستی دەبیتە ھۆی ئەوێ کە خویندکاری کوڕو کچ گرنگی بەروخساری دەرەوێ بەدات خەریکی خۆ رازاندنەو و جل و بەرگی جوانبیت، کە ٨٠٪ خویندکاران ئەمەیان پێی باشە، ١٢٪ دەلێن تا پادەھێک کاریگەری دروست دەکات کە خویندکاران خۆیان بەرپێژنەو.

* ھەر لە پارسێ کە دا دەرکەوتوو کە خۆشەویستی نەک کاریگەری ھەیە لەسەر خویندن لە زانکۆدا، بەلکو کاریگەری ھەیە لە دوورکەوتنەو ھاوڕێیان لە یەکتەری، کە ٥٤٪ پێیان وایە خۆشەویستی کاریگەرە لەسەر ھاوڕێیان، چونکە ئەو کەسە ماوە یەکی زۆر لە کاتەکانی ناو زانکۆ کۆلیژە کە ی تەرخان دەکات بۆ خۆشەویستە کە ی.

* کاتیکی کوڕو کچانی زانکۆ لە خۆشەویستەکانیان دادەبێن، توشی چەندان ھەلسوکەوتی نا ئاسایی دەبنەو، کە ٤١،٣٪ توشی دەلێن ھاوڕێ دەبن، ١٠،٣٪ توشی نەخۆشی دەرونی و ھەندێ جار دەگرن، ١٠،٣٪ توشی تۆرەبوون دەبن، ١٠،٣٪ رقیان لە پرەگەزی بەرامبەر یان دەبیتەو، ١٧،٢٪ کە لە خۆشەویستەکانیان دادەبێن ناچنە ھۆلەکانی خویندن.

* لە لیکۆلینەو کە دا ھاوئە ٤٢٪ خویندکاران پێیان وایە خۆشەویستی تارادەھێک کاریگەری ھەیە لەسەر دەرە چونی خویندکاران، ٣٠٪ پالپشتی ئەو دەکەن کە کاریگەری دروست ناکات لەسەر دەرە چوون و نزم بوونەو ھێ ناستی، ٢٨٪ خۆشەویستی بە ھۆکاریکی کاریگەر دادەنێن لەسەر دەرە چوونی خویندکار لە زانکۆدا. لە کۆتایی لیکۆلینەو کە دا چەند پاسپاردەو پێشنیازنیکیان خستۆتە پوو کە ئەمانەن بە کورتی:

پاسپاردەکان:

- ١- پێویستە کۆمەڵ بەھێچ جوړیک بە چاوی سوک (ناسروشتی) سەیری ئەو کەسانە نەکات، کە مومارەسە خۆشەویستی دەکەن.
- ٢- لە سەر مامۆستا یان پێویستە، کە وانە ی (موحازەرە ی) تاییبەت بەدەن سەبارەت بە کاریگەری خۆشەویستی لەسەر خویندن.
- ٣- کردنەو ھێ ئاسۆی بیری خویندکاران لەرێگە ی زیادکردنی کۆرۆ سمینار لەسەر ئەو بابەتە لە خویندنی زانکۆدا.
- ٤- پێویستە دەزگا کۆمەڵاتیەکان گرنگی تاییبەت بەدەن بە خۆشەویستی لە لای گەنجان، بە گشتی خویندکاران و پوونکردنەو ھێ کاریگەری خۆشەویستیان لەسەر پڕۆسە ی خویندن، لە پووی دەروونی ئەو کەسانە ی مومارەسە ی خۆشەویستی دەکەن.
- ٥- پێویستە لەسەر خیزان ئاستی رۆشن بیری ئەندامەکانی بەرز بکاتەو، راپان بێنیت لەسەر خۆشەویستی و خویندن.

پێشنیازەکان:

- ١- ھول بۆ ئەو بەرپێت کە خۆشەویستی بخریتە پڕۆگرامی (مەنھەجی) خویندن لەسەر تاسەری کوردستاندا، چونکە پە یوھندی بە ژبانی ھەموو تاکەکانی کۆمەڵگا ھەیە.
- ٢- پێشنیاز دەکەین ئەم بابەتە زیاتر لیکۆلینەو ھێ لەسەر بکریت لە لایەن توێژەرانی کۆمەڵناس و دەروونناس بایەخی پێ بەرپێت.
- ٣- پێشنیاز دەکەین کە بە شێ کۆمەڵناس لەرێگە ی توێژەرەکانیەو ھۆشیاری خۆشەویستی لای خویندکارانی زانکۆ بەرز بکاتەو، زانیاری زیاتریان پێ بەدات دەربارە ی خۆشەویستی و کاریگەری لەسەر خویندن.

* تێبینی ئەم لیکۆلینەو ھێ بە سەرپەرشتی مامۆستا ی کۆمەڵناس (حەکیم قادر تەھا) کراو.

